

Naar buiten!

Het wordt zomer – naar buiten!
Deze week vindt u in de Stadskrant Delft de eerste van een reeks specials over buitenrecreatiemogelijkheden in Delft. De reeks begint in de Delftse Hout.

Naar buiten in de Delftse Hout!

Voor veel mensen is de Delftse Hout de Grote Plas. Logisch, want in het originele ontwerpplan is dit de kern van het recreatiegebied, bedoeld voor actieve recreatie. Maar naast zwemmen op een zonnige dag biedt het 400 hectare grote groengebied veel meer. Al wandelend, fietsend, op de skates of te paard is er veel te ontdekken. Al eens in de bomentuin geweest? Herten gespot? Op zoek gegaan naar vleermuizen? De berg van Zegwaard beklommen?

De Delftse Hout is in te delen in drie stukken. Aan de noordkant van de Tweemolentjeskade ligt het sportpark en het Hertenkamp, een statig stadspark van voor de Tweede Wereldoorlog. Dan is er het drukbezochte gebied tussen de Tweemolentjeskade en de Korftlaan rondom de Grote Plas met daar het strand en water, waar je kunt zwemmen, watersporten en vissen. En met de waterspeeltuin, kinderboerderij en stadscamping. Ten zuiden van de Korftlaan ligt het rustigste deel van de Delftse Hout.

Leren over de natuur

In dit stillere gebied ligt het accent op educatie. Het biedt ruimte aan een prachtige bomentuin (het Arboretum) en heemtuin met meer dan 500 soorten bomen, bloemen en struiken. Bij natuur- en milieucen-

trum De Papaver zijn wandel- en fietsroutes te koop en kom je van alles te weten over de natuur, bijvoorbeeld in een excursie met batdetector om vleermuizen op te sporen. Voor kinderen is er een leerzame kompastocht door het natuurgebied.

Ook de vogel- en egelopvang zit hier. Je kunt als vrijwilliger een paar keer meewerken om zo te zien wat de opvang van deze dieren inhoudt. Zin in een wandeling met wat hoogteverschil? Loop dan naar de berg van Zegwaard, ontstaan op een vuilnisbelt – die volgens de regels veilig is afgedekt – en een lekker ruig gebied. Waar ook verschillende roofvogels zich thuis voelen!

Bieslandse Polder

Iets verderop is het oorspronkelijke veenweidegebied terug te vinden bij boer Jan Duijndam van Hoeve Biesland. Vanuit 'Boeren voor Natuur' schakelt hij zijn melkveehouderij om naar een natuurgericht bedrijf. Op lage polderplekken zie je soms lepelaars zoeken naar stekelbaarsjes. "In mijn weiland grazen koeien, maar het is ook een natuurreservaat", zegt Duijndam. "Een deel is open voor wandelaars zodat ze kunnen genieten van de rust. En van de bijzondere weidevogels."

Bekijk ook:
www.gemeentedelft.info/delftsehout

Beppie, Slomie en Frits in het Hertenkamp

Adriaan Smits is beheerder van de Delftse Hout en werkt er met collega's, onder wie mensen van Combiwerk. Dagelijks verzorgen ze vijftiengertent, drie geiten, kippen en ganzen in het Hertenkamp. Ze mesen het hok uit, maken de voederplaats schoon en voeren dagelijks. "In juni, rond Vaderdag, verwachten we kleine hertjes", zegt Adriaan Smits. "Het is altijd weer een verrassing, maar we denken dat rond de zeven herten drachtig zijn!" Smits en zijn

collega's kennen de dieren op hun duimpje. "In de kudde lopen twee handtammie vrouwtjes, Beppie en Slomie. Heel belangrijk, want zij helpen de kudde bij elkaar te krijgen als de veearts komt bijvoorbeeld." En natuurlijk is er Frits, de bok in het Hertenkamp. Dit mannetje, vernoemd naar Smits' teamleider, verloor net zijn gewei. "Om inteelt te voorkomen, krijgen we elke drie jaar een nieuwe bok, via een uitwisseling met andere dierenpar-

ken." Veel bezoekers voeren brood en aaien de dieren. "Trouwe bezoekers helpen ons", zegt Smits. "Ze kennen de dieren en houden alles in de gaten met verrekijkers. Ze waarschuwen ons bijvoorbeeld toen de bok plastic in zijn gewei had." De beheerder is dol op de bijzondere en diverse natuur. "Je wordt steeds weer verrast. Niet alleen door onze eigen dieren, maar ook door de komst van ooievaars, ijsvogels en bosuilen bijvoorbeeld."

Zwieren door het Hertenkamp

Het Hertenkamp is het eerste grote recreatiegebied van Delft. De gemeente bedacht dit stadspark in de crisisjaren 1930-1940. Het werkverschaffingsproject zorgde ervoor dat het groeiende aantal werklozen een zinvolle tijdsbesteding hadden. Het was zwaar werk, vooral het uitgraven van de waterpartijen. De mannen kregen rond de zeven euro voor een week van zo'n vijftig uur. Het park met zijn herten en andere dieren ademt een andere sfeer dan

de rest van de Delftse Hout, vooral door de Engelse landschappelijke stijl waarin het is aangelegd. Hoewel er in de oorlog bomen sneuvelden voor de houtopbrengst staan er toch nog 61 monumentale bomen en allerlei bijzondere struiken en heesters. Een paar jaar terug is de waterpartij uitgebreid om water uit de nieuwe woonwijk Brassershout (Ypenburg) af te voeren. Daarbij zijn ook natuurvriendelijke oevers en onderwatereilanden aangelegd. Dit al-

Delftse Hout, Europees stadscamping van 2010!

Een unieke ligging, midden in het groene recreatiegebied, én op loopafstand van het historische stadscentrum. Hierom verkozen zowel kampeerspecteurs camping Delftse Hout als Europees stadscamping van het jaar. Delft liet daarbij Franse, Italiaanse en Oostenrijkse stadscampings achter zich.

Van Delftse Hout naar Buytenhout

Binnenkort is er nog meer te doen in het groen: de Delftse Hout gaat deel uitmaken van één groot stadsregionaal park met de naam Buytenhout. Daarin sluiten de paden op elkaar aan en komen extra recreatiemogelijkheden. De gemeenten Pijnacker-Nootdorp, Zoetermeer en Delft gaan samen met Staatsbosbeheer en natuur- en recreatieschap Dobbeplass alle groengebieden aan elkaar koppelen. Delftse Hout, het Bieslandse Bos, de Dobbeplass, Balij, Westerpark en Buytenpark vormen dan één stadsregionaal park.

Hardlopen tussen de koeien

Ferry Hopman (derde van rechts), voorzitter van Delft Ski, loopt elke donderdagavond mee met de hardlooptraining van zijn club. "In de winter zijn er allround gymnastieklessen die je optimaal voorbereiden op de skivakantie. Met de zomertraining hou je de loop- en basisconditie op peil. Iedereen kan starten met fitwalk of bij de beginners. We lopen geen marathon, het gaat ook om de gezelligheid." Hij vindt het fantastisch om te hardlopen in de Delftse Hout. "Als stadsmens vind ik het bijzonder om bij hoeve Biesland dwars door het weiland met koeien te gaan. Het mooiste moment is op de wintertraining op zondagochtend als het vriest en de zon net opkomt. Dat prachtige schouwspel kan ik iedere Delftenaar aanraden. Het gebied is heel divers. Bij de Berg van Zegwaard achter Ikea mat je trainer je lekker af. Of je steekt door naar de Dobbeplass in Nootdorp over bospaden waar weinig mensen komen. Het is zo lekker om mee terug te komen uit de Delftse Hout en met een goed gevoel op de bank te zitten met een kopje koffie of een pilsje!"

Naar buiten!

Delftse Hout: niet Olympisch, wel oorspronkelijk

In het ontwerp van De Delftse Hout uit 1966 staat, naar voorbeeld van het Amsterdamse bos, een roeibaan van Olympische afmetingen. Die was gepland naast 'hoofdingang' De Korftlaan, langs het weidegebied van Klein Delfgauw. Het is maar goed dat dit niet doorging. Nu is de oorsprong van de Delftse Hout prachtig te zien.

In de late middeleeuwen wonen mensen turf in dit veenweidegebied. Zo ontstond een evenwijdige polderverkeveling. De bodem klonk steeds verder in en de veenplassen groeiden. Onder andere op de plek waar nu de Grote Plas ligt. In de negentiende eeuw werden grote delen van het gebied weer droogemaakt, vandaar het gemaal bij Aan 't Verlaat en de twee molens in het gebied. Eén daarvan is de Bieslandse molen aan het einde van de Korftlaan.

Recreatiegebied met zones

Ruim veertig jaar geleden startte de aanleg van het recreatiegebied Delftse Hout. Daaraan was grote behoefte door de snelle bevolkingstoename. De aanleg sloot aan op het stadspark De Hertenkamp van voor de oorlog. Waar De Hertenkamp een Engelse landschappelijke indeling kreeg,

werd nu de oorspronkelijke indeling van de polder aangehouden. Er kwamen diverse sportterreinen, de grote recreatieplas, een waterspeeltuin en kinderboerderij. De zuidkant van het gebied kreeg een educatief karakter met een bomen- en heemtuin. In 1993 werd daar het natuureducatiecentrum De Papaver aan toegevoegd. Resultaat: een recreatiegebied verdeeld in zones waar steeds een activiteit centraal staat. Met als kern de Grote Plas.

Plas populairst

De recreatieplas is het populairst. In een enquête van de gemeente gaf 63 procent van de ondervraagden aan daar het meest te komen. Op een mooie zondagmiddag in het hoogseizoen werden al eens 11.000 bezoekers geteld en op een zondag in het naseizoen zo'n 6.000. Uitgaande van die telling komen er jaarlijks 600.000 tot 700.000 bezoekers naar de Grote Plas. De telling is van voor de bouw van de woonwijken Ypenburg en Emerald, dus de verwachting is dat de aantallen inmiddels nog vele malen hoger liggen. Op termijn komt de gemeente met nieuwe cijfers. Duidelijk is dat de Delftse Hout nog altijd in een behoefte voorziet.

Spelen met zand

Lekker bezig in het zand, met schepjes en emmers – en met blote handen natuurlijk. Kinderen van kindercentrum Plukkebol zijn bij mooi weer regelmatig te vinden in de waterspeeltuin in de Delftse Hout. "We plannen graag een dagje naar de waterspeeltuin", zegt Patricia Slat, leidster bij Plukkebol. "Heerlijk voor de kinderen, lekker in de buurt en gratis. Bij goed weer zijn we er in de zomervakantie soms elke week. En we vallen wel op, want kinderen en leidsters dragen blauwe shirts, voor

de veiligheid. De kleintjes zijn uren bezig, die hebben genoeg aan water en zand. De groteren zie je op de lange glijbanen en op de kabelbaan over het water. Vooral de vrijheid om te gaan en staan waar ze willen, vinden ze heerlijk!" Vooraf lijkt het wel een militaire operatie. Alles moet mee: schone kleren, zonnebrandcrème, tussendoortjes, fruit, brood en drinken. Ze lopen twee aan twee en maken afspraken om elkaar niet kwijt te raken. Ze zoeken een mooie centrale

plek waar de kinderen mogen zwemmen. De leidsters verspreiden zich langs de kronkelige waterloop. "Reuze gezellig om met de kids te picknicken en even rustig te zitten. Maar na het insmeren zijn ze zo weer weg. De een naar de graafmachine op het strandje, de ander speelt fantasiespelletjes op de grote houten boot. De kinderen genieten en zitten helemaal onder. We helpen ze met afspoelen, maar zandvrij thuiskomen kunnen we niet garanderen!"

Uitrennen op de berg van Zegwaard

"Als we de straat in rijden, staan sommige honden al te gillen achter de deur. Ze vinden het geweldig om mee op pad te gaan", zegt Evelien Eenhoorn (m) van hondenuitlaatdienst De Roedel. Twee keer per dag haalt ze ongeveer tien honden op waarvan de baasjes naar hun werk zijn. Met een volle bus vertrekt ze naar Midden-Delfland of de Delftse Hout, soms ook met haar collega's Jo-

landa (l) en Katja. "We zoeken vaak rustiger plekken op, zoals de berg van Zegwaard achter Ikea. Gezinnen met kinderen zijn meestal bij de Grote Plas, hier zie je wandelaars met honden en af en toe een mountainbiker. Ook lopen we wel eens naar het hondenstrand." Als gediplomeerd kynologisch instructeur en gedragsbiologe heeft Eenhoorn de roedel goed onder controle. "Ze lopen meestal los, we

vermijden plekken waar ze aangeliend moeten. Je wilt ook geen boete natuurlijk! Veel honden komen op vaste dagen en kennen elkaar, je krijgt echt van die kiekjes die samenklitten. Ze spelen, zwemmen en rennen zich rot! Het is net of je op stap bent met een enthousiaste schoolklas. Heerlijk om met ze buiten te zijn!"

Ijsvogels en orchideeën

Als je geluk hebt, kun je deze ijsvogel spotten! Hopelijk komen er steeds meer, door de speciale ijsvogelwanden die zijn geplaatst. De Delftse Hout heeft bijzondere bewoners, van padden, konijnen en vos-

sen tot (water)vleermuizen, buizerds, ooievaars, uilen en lepelaars. Ook ligt er langs de Tweemolentjesvaart een uniek veengebied dat rijk is aan orchideeën.

Teksten De Tekstkeuken.